

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

REKOMMENDATIONER

RÅDET

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 5 april 2022

om den ekonomiska politiken i euroområdet

(2022/C 153/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 136 jämförd med artikel 121.2,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken ⁽¹⁾, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser ⁽²⁾, särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av Ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) Efter en mycket djup konjunkturedgång 2020 upplever euroområdets ekonomi en stark och snabb återhämtning. Andra kvartalet 2021 överträffade tillväxten av bruttonationalprodukten (BNP) förväntningarna och euroområdets BNP kommer enligt kommissionens ekonomiska höstprognos 2021 att ha vuxit med 5,0 % 2021. Euroområdets ekonomi återgick till samma BNP-nivå som före krisen sista kvartalet 2021. Sju euroländer hade redan andra kvartalet 2021 återgått till samma BNP-nivå som före krisen. Euroområdets årliga BNP beräknas växa med 4,3 % 2022 men återhämtningen väntas bli ojämn mellan olika länder och sektorer. BNP-tillväxten drivs främst av inhemsk efterfrågan sedan restriktionerna i samband med covid-19-pandemin lättat till följd av vaccinationsinsatserna, läget på arbetsmarknaden gradvis förbättrats, det extra sparande som ackumulerats under nedstängningsperioderna börjat spenderas och en stark investeringsökning fått draghjälp av gynnsamma finansieringsvillkor och stöd

⁽¹⁾ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

från NextGenerationEU, återhämtningsinstrumentet inrättat genom rådets förordning (EU) 2020/2094 ⁽³⁾. Medlemsstaterna i euroområdet har följt rekommendationen att agera var för sig och gemensamt inom Eurogruppen för att bedriva en politik som stöder återhämtningen från covid-19-krisen. Osäkerhetsnivån är fortfarande hög framöver med avsevärda risker, däribland i samband med pandemins utveckling både i och utanför unionen, och denna nivå behöver övervakas nogga.

- (2) Samtidigt som den inhemska efterfrågan ökade kraftigt uppstod under 2021 begränsningar på utbudssidan i form av bland annat brist på insatsvaror och logistikstörningar. Arbetskrafts- och kompetensbrist har dessutom blivit ett växande problem i vissa sektorer och vissa medlemsstater. Efter att under flera år varit mycket låg har inflationen i euroområdet ökat sedan början av 2021 till följd av i synnerhet baseffekter, kraftigt stigande energipriser och flaskhalsar på utbudssidan, vilket tyder på att det är ett övergående fenomen som har att göra med anpassningsprocessen efter nedstängningarna. Inflationen nådde 4,9 % i euroområdet i november 2021. Enligt kommissionens ekonomiska höstprognos 2021 beräknas den sjunka till 2,2 % 2022 och till 1,4 % 2023.
- (3) Under 2021 inriktades EU:s återhämtningsstrategi på att sätta NextGenerationEU och dess största instrument, faciliteten för återhämtning och resiliens, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 ⁽⁴⁾. I mitten av november 2021 hade rådet antagit 22 medlemsstaters, däribland 18 euroländers, återhämtnings- och resiliensplaner efter att dessa fått ett positivt omdöme av kommissionen. Under de kommande åren kommer det effektiva genomförandet av reformer och investeringar inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens att ha en djupgående positiv inverkan på hur ekonomierna i euroområdets medlemsstater fungerar. Genom den nyckel som används för att fördela dess resurser kommer ett effektivt genomförande av faciliteten för återhämtning och resiliens att främja en uppåtriktad ekonomisk och social konvergens mellan medlemsstaterna i euroområdet. Faciliteten för återhämtning och resiliens har även stärkt förtroendet och bidrar till att stödja tillväxt och makrofinansiell stabilitet, vilket skapar balans i policymixen och kompletterar Europeiska centralbankens (ECB) åtgärder. Förutom att stötta återhämtningen är syftet med faciliteten för återhämtning och resiliens även att omvandla medlemsstaternas ekonomier strukturellt, särskilt när det gäller att förverkliga den gröna och den digitala omställningen. Syftet med att genomföra enhetliga investeringar och reformer inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och samtidigt utnyttja de sammanhållningspolitiska fonderna är att stärka euroområdets motståndskraft mot framtida chocker, varaktigt öka den potentiella produktionen, stötta sysselsättningen och ta itu med sociala utmaningar. Unionens emissioner av eurodenominerade obligationer för att finansiera faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att bidra till djupa och likvida kapitalmarknader i Europa och till att stärka euron som internationell valuta. Emissionerna av gröna obligationer inom ramen för NextGenerationEU kommer att bidra ytterligare till att främja hållbara investeringar.
- (4) Genomförandet av de reformer och investeringar som ingår i återhämtnings- och resiliensplanerna kommer att leda till utbetalning av finansiering från faciliteten för återhämtning och resiliens och effektivt bidra till uppnåendet av euroområdets politiska prioriteringar, däribland de som fastställs i rådets rekommendation av den 13 juli 2021 om den ekonomiska politiken i euroområdet ⁽⁵⁾. Detta genomförande handlar bland annat om att stärka nationella institutionella ramar, stödja offentliga investeringar av hög kvalitet, samt politiska åtgärder för att främja social sammanhållning och en rättvis grön och digital omställning. Detta genomförande bör bidra till att säkerställa en hållbar och inkluderande återhämtning, hålla uppe tillväxtpotentialen och stärka motståndskraften. Detta ligger helt i linje med kommissionens meddelande av den 24 november 2021 med titeln *Årlig översikt över hållbar tillväxt 2022* och de fyra dimensionerna av konkurrenskraftig hållbarhet, nämligen miljöhållbarhet, produktivitet, rättvisa och makroekonomisk stabilitet.
- (5) Ekonomiska åtgärder som varit lämpligt stödjande och ömsesidigt förstärkande har på ett effektivt sätt stabiliserat de makroekonomiska förhållandena och begränsat effekterna på arbetsmarknadsutfallen, vilket minskat riskerna för bestående negativa effekter och främjat en snabb ekonomisk återhämtning. En sund mix av penning- och finanspolitiska åtgärder, parallellt med strukturreformer och finanspolitik, kommer även framöver vara helt nödvändig för att euroområdet ska fungera väl, samtidigt som medlemsstaternas och institutionernas respektive ansvarsområden enligt fördraget till fullo respekteras.
- (6) ECB:s penningpolitiska åtgärder syftar till att säkerställa att olika finansmarknadssegment fungerar väl och att hålla de penningpolitiska transmissionskanalerna intakta, samt ytterst att slå vakt om prisstabiliteten på medellång sikt. I juli 2021 offentliggjorde ECB sin nya penningpolitiska strategi, som innehåller ett symmetriskt inflationsmål på 2 % på medellång sikt. ECB-rådet bekräftade även att dess viktigaste penningpolitiska verktyg fortsätter att vara ECB:s styrräntor. I oktober 2021 inledde ECB en tvåårig utredning om en eventuell utgivning av en digital euro. Skapandet

⁽³⁾ Rådets förordning (EU) 2020/2094 av den 14 december 2020 om inrättande av Europeiska unionens återhämtningsinstrument för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen (EUT L I 433, 22.12.2020, s. 23).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁽⁵⁾ EUT C 283, 15.7.2021, s. 1.

av en digital euro förutsätter ett ingripande av unionslagstiftarna, och kommissionen avser att lägga fram ett lagstiftningsförslag på grundval av artikel 133 i fördraget. Beroende på dess utformning skulle en sådan digital centralbanksvaluta bland annat kunna ge fortsatt tillgång till offentliga pengar i digital form, stödja digitaliseringen av den europeiska ekonomin och aktivt uppmuntra innovation inom massbetalningar. Det skulle dessutom kunna bidra till att stärka eurons internationella roll och unionens öppna strategiska oberoende.

- (7) Den 19 oktober 2021 antog kommissionen ett meddelande med titeln *EU:s ekonomi efter covid-19: Konsekvenser för den ekonomiska styrningen* och återupptog därigenom debatten om översynen av den ekonomiska styrningen för att bygga upp ett brett samförstånd om hur ramen för ekonomisk styrning kan stärkas, makroekonomiska obalanser tacklas och finanspolitiska utmaningar hanteras på ett sätt som främjar omställningen och tillväxten och som tar hänsyn till lärdomarna från covid-19-krisen.
- (8) Det offentliga underskottet i euroområdet som helhet beräknades uppgå till 7,1 % av BNP 2021, men sjunka till 3,9 % 2022. Finanspolitikens inriktning i euroområdet enligt kommissionens ekonomiska höstprognos 2021 förväntades vara fortsatt stödjande under 2021, med en ökning på över 1,75 % av BNP, och 2022, med en ökning på nära 1 % av BNP. Under 2022 kommer både nationellt finansierade och unionsfinansierade offentliga investeringar att bidra till denna stödjande inriktning. Från och med november 2021 ska de 18 nationella återhämtnings- och resiliensplaner i euroområdet som rådet vid den tidpunkten har godkänt ge omfattande ekonomiskt stöd till medlemsstater i euroområdet på upp till 262 miljarder EUR i bidrag och 139 miljarder EUR i lån under perioden fram till 2026. Att medlemsstaternas finanspolitik samordnas med full respekt för stabilitets- och tillväxtpakten är avgörande för en effektiv hantering av den ekonomiska chock som orsakats av covid-19-krisen, för en hållbar återhämtning och för att Ekonomiska och monetära unionen (EMU) ska fungera väl. Den allmänna undantagsklausulen kommer att vara aktiverad även 2022 men förväntas avaktiveras från och med 2023. I takt med att den ekonomiska återhämtningen får fäste ändrar finanspolitiken inriktning från tillfälliga krisåtgärder till riktade åtgärder för att stödja återhämtningen. Ökningen av offentliga skuldkvoter från 85,5 % av BNP 2019 till 100 % av BNP 2021 beror på de kombinerade effekterna av minskad produktion och den politiska respons som var nödvändig för att hantera den mycket kraftiga covid-19-chocken. Eftersom vissa medlemsstater i euroområdet hade höga skuldkvoter redan före denna chock kommer en gradvis, kontinuerlig och tillväxtvänlig skuldminskning att vara ett politiskt mål i en stor del av euroområdet.
- (9) Det framstår i detta sammanhang som särskilt relevant att förbättra de offentliga finansernas sammansättning genom att bland annat främja investeringar, förbättra budgetåtgärdernas kvalitet och säkerställa hållbara offentliga finanser på medellång och lång sikt, även med tanke på klimatförändringarna och den gröna och den digitala omställningen. Grön budgetering, utgiftsöversyn, väl fungerande ramar för förvaltning av offentliga investeringar samt effektiva regelverk för offentlig upphandling kan göra de offentliga finanserna effektivare och mer transparenta och skapa offentligfinansiellt utrymme för ytterligare offentliga investeringar. Reformen för en effektivare och mer rättvis inkomstpolitik har blivit ännu viktigare till följd av covid-19-krisen. Det finns fortfarande utrymme att göra skattesystemen i euroområdet mer tillväxt- och miljövänliga, inte minst genom att åtgärda snedvridningar och minska den i de flesta euromedlemsstater fortfarande höga skattekillen på arbete. Åtgärder mot aggressiv skatteplanering, skatteundandragande och skatteflykt kan göra skattesystemen effektivare och rättvisare, samtidigt som de stöder återhämtningen och ger ökade inkomster. Globaliseringen har gjort det nödvändigt att anpassa skattereglerna till en alltmer digitaliserad ekonomi. En överenskommelse om en reform av den globala beskattningen för att hantera utmaningar på skatteområdet som är en följd av ekonomins digitalisering och begränsa skadlig skattekonkurrens har nåtts inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling och G20:s inkluderande ramverk mot urholkning av skattebasen och överföring av vinster.
- (10) Den snabba och kraftfulla politiska responsen på nationell nivå och unionsnivå, bland annat genom NextGenerationEU, har varit effektiv när det gäller att mildra krisens effekter på hushåll och företag. Tack vare detta samordnade agerande har skillnaderna ökat i mindre utsträckning än vad som ursprungligen förväntades och de bestående negativa effekterna har blivit lindrigare. Politiskt stöd i form av till exempel system för korttidsarbete och andra åtgärder för att bevara arbetstillfällena har bidragit till att företag kunnat fortsätta sin verksamhet under hela krisen och har begränsat ökningen av arbetslösheten och minskningen av disponibel inkomst. Även om antalet företag som hamnar på obestånd nu ökar har det varit begränsat under 2021, trots att stödåtgärderna gradvis har dragits tillbaka. Även arbetsmarknadsläget börjar gradvis förbättras, med en sysselsättningsnivå på 72,1 % andra kvartalet 2021, vilket kan jämföras med den högsta nivån före covid-19 på 72,9 % fjärde kvartalet 2019. Att utnyttjandet av digital teknik accelererades under covid-19-krisen kan ha en positiv inverkan på produktiviteten om detta utnyttjande kvarstår på sikt. Samtidigt har den krisen fått mycket stora geografiska, sektoriella och fördelningsmässiga konsekvenser som kommer att kräva omfördelningar både inom och mellan länder och sektorer och innebära betydande övergångskostnader för arbetstagare och företag.

- (11) Trots att ökningen av konkurser hittills har varit begränsad har många företag en svagare balansräkning till följd av covid-19-krisen, vilket kan begränsa deras förmåga att finansiera investeringsprojekt på kort sikt och ha en negativ inverkan på deras återbetalningsförmåga. I takt med att återhämtningen får fäste bör stödet gradvis fasas ut och bli mer riktat. Ett mindre utnyttjande av skuldinstrument skulle begränsa eventalförpliktelserna och bidra till att bevara företagets investeringskapacitet. Att dra tillbaka de politiska stödåtgärderna vid rätt tidpunkt är en balansgång som går ut på att stödja investeringar och sysselsättning och undvika att livskraftiga företag går omkull, utan att förhindra att företag som inte är livskraftiga försvinner under ordnade former på medellång sikt. Det är i detta sammanhang mycket viktigt att förbättra företagets tillgång till finansiering, stärka deras balansräkningar och effektivisera insolvensreglerna. Det finns stora skillnader mellan de nationella insolvenssystemen i euroområdet och det krävs kapacitetshöjande åtgärder för att främja en effektiv hantering och rättslig behandling. Förbättrade insolvensregler kan även bidra till att stärka balansräkningarna inom banksektorn och därmed ha en positiv inverkan på kreditgivningen. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023⁽⁶⁾ om rekonstruktion och insolvens, som syftar till att införa miniminormer i medlemsstaterna för förebyggande rekonstruktion och skuldavskrivning för entreprenörer, ska införlivas i nationell rätt senast den 17 juli 2022. Integreringen av unionens kapitalmarknader är vidare avgörande för att företagen ska få tillgång till alternativa finansieringskällor som ett komplement till banklån. Framsteg med kapitalmarknadsunionen kan förbättra tillgången till finansiering för företag i euroområdet, mobilisera långsiktiga investeringar i ny och i grön teknik och infrastruktur, främja aktieinvesteringar och undanröja gränsöverskridande hinder för investeringar, bland annat genom att harmonisera vissa aspekter av materiell rätt om insolvensförfaranden.
- (12) Trots att sysselsättningen återhämtar sig snabbt kommer covid-19-krisen och den starka satsningen på miljöanpassning av ekonomin och en snabbare digitalisering att få långsiktiga effekter för vissa sektorer och kategorier av arbetstagare och regioner. Ungdomar har särskilt påverkats, liksom lågutbildade personer och personer med invandrarbakgrund. De nya arbetstillfällena som skapas kan skilja sig från de arbetstillfällena som har försvunnit på grund av den krisen. Vissa grupper, däribland kvinnor, möter fortfarande strukturella utmaningar i fråga om integrering på arbetsmarknaden. Flaskhalsar i försörjningskedjor och kraftigt stigande energipriser kan bromsa återhämtningen av sysselsättningen inom vissa sektorer. Politiska åtgärder som underlättar övergångar och återinträde på arbetsmarknaden kommer därför att vara avgörande för att stödja anpassningen och mildra de sociala konsekvenserna, särskilt i samband med den gröna och den digitala omställningen. Kommissionen lade fram rekommendation (EU) 2021/402⁽⁷⁾ om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen, i vilken medlemsstaterna uppmanades att ta fram enhetliga åtgärdepaket som kombinerar åtgärder som syftar till att komma till rätta med bristen på kvalificerad arbetskraft och hjälpa enskilda att framgångsrikt klara av den gröna och den digitala omställningen. Sådana paket skulle bestå av tre delar: i) tidsbegränsade och noggrant utformade anställnings- och övergångsincitament och stöd till entreprenörskap, ii) kompetenshöjnings- och omskolningsmöjligheter som svarar mot arbetsmarknadens behov, och iii) förstärkt stöd från arbetsförmedlingar. Det sociala skyddet spelar samtidigt en avgörande roll för euroområdets sammanhållning efter folkhälsokrisen och den ekonomiska krisen, samt för att säkerställa rättvisa i samband med den gröna och den digitala omställningen. Den europeiska spelaren för sociala rättigheter är fortfarande en kompass för sysselsättning, kompetens och socialpolitiska åtgärder som främjar ekonomisk och social konvergens uppåt och bättre arbets- och levnadsvillkor i medlemsstaterna. I handlingsplanen för den europeiska spelaren för sociala rättigheter, som antogs i mars 2021, fastställs tre överordnade unionsmål för i) sysselsättning, ii) vuxenutbildning, och iii) fattigdomsminskning fram till 2030, till vilka de relevanta politiska åtgärderna kommer att bidra. Dessa mål välkomnades av unionens ledare vid det sociala toppmötet i Porto den 8 maj 2021 och vid Europeiska rådets möte den 24–25 juni 2021.
- (13) Medlemsstaterna har utformat ambitiösa reform- och investeringsplaner med finansiellt och politiskt stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens, och genomförandet av dem är avgörande. Att förbättra kvaliteten på institutionerna, i synnerhet genom att öka den administrativa kapaciteten, kommer att vara avgörande för att säkerställa att medlen kommer till användning snabbt och samtidigt undvika att de överlappar eller kolliderar med andra unionsinstrument. Medlemsstaterna kan förbättra ramvillkoren för privata investeringar genom att förbättra företagsklimatet. Att skydda och stärka motståndskraftiga försörjningskedjor på den inre marknaden genom att upptäcka och åtgärda brister och flaskhalsar på utbudssidan kommer, utöver öppna marknader, standardkonvergens och ökad diversifiering, cirkularitet och resurseffektivitet, att vara avgörande för att säkerställa en väl fungerande inre marknad. Rådets rekommendation av den 13 juli 2021 om den ekonomiska politiken i euroområdet, som efterlyser ytterligare integrering av den inre marknaden för varor och tjänster, inbegripet den digitala inre marknaden, genom undanröjande av onödiga begränsningar, bättre marknadsövervakning och säkerställande av tillräcklig administrativ kapacitet, är fortfarande relevant.

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023 av den 20 juni 2019 om ramverk för förebyggande rekonstruktion, om skuldavskrivning och näringsförbud och om åtgärder för att göra förfaranden rörande rekonstruktion, insolvens och skuldavskrivning effektivare samt om ändring av direktiv (EU) 2017/1132 (Rekonstruktions- och insolvensdirektiv) (EUT L 172, 26.6.2019, s. 18).

⁽⁷⁾ Kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 av den 4 mars 2021 om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder) (EUT L 80, 8.3.2021, s. 1).

- (14) Till följd av tidigare reformer har banksektorn överlag visat sig ha god motståndskraft i ett läge med allvarlig ekonomisk stress. Det omfattande politiska stödet när krisen var som mest akut och den starka återhämtning som noterats under 2021 har hittills dämpat oron för svagare balansräkningar inom företagssektorn. Det är emellertid möjligt att bankerna i euroområdet kommer att märka av en viss försämring av tillgångskvaliteten. Att övervaka risker i rätt tid, ha proaktiva kontakter med låntagare och aktivt hantera nödlidande lån är, tillsammans med ökad lönsamhet och en robust rättslig ram, viktigt för att upprätthålla banksektorns stabilitet och dess förmåga att finansiera den ekonomiska återhämtningen.
- (15) Euroområdets ekonomiska storlek och grad av integration har, i likhet med de åtgärder som vidtagits för att hantera covid-19-krisen, varit stabiliserande faktorer globalt under hela den krisen. Med tanke på hur sammanlänkade ekonomierna är kommer medlemsstaterna i euroområdet under de närmaste åren att behöva realisera de investeringar och reformer som man kommit överens om för att komma starkare ur krisen, och samtidigt fördjupa EMU ytterligare för att öka dess motståndskraft mot framtida chocker och dess förmåga att anta en starkare position globalt. Utvecklingen i utvecklade ekonomier och tillväxtekonomier har via olika kanaler en direkt inverkan på euroområdet, inbegripet vad gäller hälso- och vaccinationsstrategier, penningpolitikens inriktning, finansiella flöden, globala värdekedjor och handel. De begränsningar i globala försörjningskedjor som uppstod när återhämtningen kommit igång är ännu ett bevis för att ekonomierna blir alltmer sammanlänkade globalt. Samtidigt har bytesbalansöverskottet i euroområdet fortsatt att minska gradvis och nådde 2020 en nivå som låg i linje med fundamenta. Det väntas emellertid öka från 2,6 % till 3,4 % mellan 2020 och 2023. Att stärka eurons internationella roll, som varit i stort sett stabil de senaste åren, bland annat genom att utveckla en digital euro, skulle kunna öka euroområdets och unionens ekonomiska och finansiella autonomi och förbättra den globala finansiella stabiliteten.
- (16) Det är fortfarande mycket viktigt att EMU fördjupas. Bankunionen och kapitalmarknadsunionen är ömsesidigt förstärkande projekt som främjar tillväxt, skyddar den finansiella stabiliteten och bidrar till en verklig EMU. Om de luckor som fortfarande finns kvar skulle täppas till skulle detta göra euroområdet ännu mer stabilt och motståndskraftigt, göra det lättare för euroområdets ekonomier att blomstra och stärka eurons internationella roll. Det är fortfarande mycket viktigt att bankunionen och kapitalmarknadsunionen fullbordas, samtidigt som ändringsavtalen avseende fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen⁽⁸⁾ och avtalet om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden, utfärdat i Bryssel den 21 maj 2014, ratificeras utan onödigt dröjsmål. Detta fullbordande kommer även att främja den gröna och den digitala omställningen, som kräver stora investeringar. Vid sitt toppmöte den 25 juni 2021 upprepade euroländerna sitt åtagande att fullborda bankunionen och uppmanade Eurogruppen i inkluderande format att utan dröjsmål och i samförstånd enas om en stegvis och tidsbunden arbetsplan för alla kvarstående delar. De efterlyste även ett snabbt genomförande av handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen 2020, fastställd i kommissionens meddelande av den 24 september 2020 med titeln *En kapitalmarknadsunion för människor och företag – en ny handlingsplan*, i linje med prioriteringarna i rådets slutsatser av den 3 december 2020 avseende den handlingsplanen. Rådets rekommendation av den 13 juli 2021 om den ekonomiska politiken i euroområdet, som efterlyser ett fullbordande av EMU och en förstärkning av eurons internationella roll, är fortfarande relevant.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS medlemsstaterna i euroområdet att var för sig, bland annat genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, och gemensamt inom Eurogruppen, vidta följande åtgärder under perioden 2022–2023:

1. Fortsätta att använda och samordna sin nationella finanspolitik mellan medlemsstater för att effektivt stödja en hållbar och inkluderande återhämtning. Hålla fast vid en finanspolitisk inriktning i hela euroområdet under 2022 som inräknat nationella budgetar och finansieringen från faciliteten för återhämtning och resiliens är måttligt stödande. Gradvis ställa om offentligfinansiella åtgärder till investeringar som främjar en hållbar och inkluderande återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen och i detta sammanhang lägga särskild vikt vid budgetåtgärdernas kvalitet. Med tanke på den rådande osäkerheten se till att finanspolitiken snabbt kan anpassas för att kunna hantera covid-19-pandemins utveckling. Differentiera sin finanspolitik med hänsyn till hur långt de har kommit i sin återhämtning, säkerställa hållbara offentliga finanser och öka investeringarna, med beaktande av behovet av minskade skillnader.

⁽⁸⁾ Fördrag om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien och Republiken Finland, undertecknat i Bryssel den 2 februari 2012.

2. Främja åtgärder mot aggressiv skatteplanering, skatteundandragande och skatteflykt för att säkerställa rättvisa och effektiva skattesystem. Arbeta för att begränsa skadlig skattekonkurrens, bland annat genom att genomföra den globala samförståndslösningen som syftar till att hantera utmaningar på skatteområdet som är en följd av ekonomins digitalisering och globalisering. Minska skattekillen på arbete och främja en övergång från skatt på arbete till skatter som är mindre snedvridande. Övergå från krisåtgärder till återhämtningsåtgärder på arbetsmarknaderna genom att säkerställa effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder: i) stödja övergångar på arbetsmarknaden, i synnerhet mot en grön och digital ekonomi, ii) kombinera åtgärder för att komma till rätta med kompetensbrist, stärka fortbildning och omskolning, skapa riktade anställningsincitament, och iii) öka de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet att hantera dålig matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft. Stärka inkluderande system för god utbildning och fortbildning. Främja integrering av unga, kvinnor och sårbara grupper på arbetsmarknaden, säkerställa tillfredsställande arbetsvillkor och ta itu med segmenteringen av arbetsmarknaden, utveckla och vid behov anpassa sociala trygghetssystem och förbättra tillträdet för att hantera utmaningarna till följd av covid-19-krisen och de utmaningar som är kopplade till den gröna och den digitala omställningen. Säkerställa att arbetsmarknadens parter verkligen är delaktiga i utformningen av politiken, samt stärka den sociala dialogen och främja kollektivförhandlingarna. Säkerställa utbyte av och konvergens mot god praxis när det gäller arbetsmarknads- och socialpolitik som gör ekonomin och samhället mer motståndskraftiga.
3. Övervaka effekterna av de politiska stödpaketen för företag, fokusera på ett mer riktat solvensstöd för livskraftiga företag som har drabbats av problem under covid-19-krisen och i större utsträckning använda egetkapitalliknande instrument. Öka insolvenssystemens förmåga att effektivt och i rätt tid hantera konkurser och omstrukturering av skuld, maximera bevarandet av värde samt främja en effektiv fördelning av kapital i den reala ekonomin och gränsöverskridande investeringar. Snabbt gå vidare med att fördjupa kapitalmarknadsunionen, där kommissionen har lagt fram lagstiftningsförslag med fokus på att stödja finansieringen av ekonomin, förbättra investeringsmöjligheterna för företag och enskilda samt avlägsna omotiverade gränsöverskridande hinder för investeringar på den inre marknaden.
4. Fortsätta att stärka nationella institutionella ramar och genomföra reformer för att hantera flaskhalsar för investering och omfördelning av kapital, samt säkerställa att unionsmedel används effektivt och i rätt tid. Minska den administrativa bördan för företag och förbättra företagsklimatet. Öka den offentliga förvaltningens effektivitet och digitalisering. Förbättra förvaltningen av offentliga medel, bland annat genom grön budgetering och effektivare ramar för hantering av offentliga investeringar, och använda utgiftsöversyner för att förbättra de offentliga finansernas sammansättning och kvalitet, särskilt kvaliteten på offentliga investeringar och investeringar i människor och kompetens samt för att i högre grad rikta in de offentliga utgifterna på återhämtnings- och resiliensbehov.
5. Säkerställa makrofinansiell stabilitet och upprätthålla kreditkanalerna till ekonomin, fortsätta att hantera nödlidande lån genom att bland annat övervaka tillgängskvalitet och i rätt tid etablera proaktiva kontakter med gäldenärer som hamnat i trångmål, särskilt om de är livskraftiga, och vidareutveckla sekundärmarknader för nödlidande lån. Fortsätta arbetet med att fullborda bankunionen med hjälp av en stegvis och tidsbunden arbetsplan för alla kvarstående nödvändiga delar och med samma ambitionsnivå samt med att stärka eurons internationella roll. Fortsätta att stödja det förberedande arbetet med ett eventuellt införande av en digital euro.

I det fortsatta arbetet med att fördjupa EMU bör hänsyn tas till lärdomarna från unionens övergripande politiska åtgärder med anledning av covid-19-krisen. En fortsatt fördjupning av EMU bör eftersträvas med full respekt för unionens inre marknad och på ett öppet och transparent sätt gentemot medlemsstater utanför euroområdet.

Utfärdad i Luxemburg den 5 april 2022.

På rådets vägnar
B. LE MAIRE
Ordförande